

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 623. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm35902.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad nu i Særdeleshed den *Italienske Frihed* angaaer, som er hvad der i *Stats-Historien* tildrager sig vor Opmærksomhed, da maatte den vel nødvendig udvikle *Tyranni*, fordi det Italienske Friheds-Begreb var aldeles Romersk, altsaa tyrannisk og grundfalsk, men saalænge der var *Livs-Kraft*, fandt den dog i Fri-Stæderne Leilighed til at yttre sig og gjorde i Alt hvad Man kan kalde *Konst* og *Handværk* forbausende Frem-Skridt, uden hvilke den ny Folke-Verden hverken kunde forstaae den Gamle eller blive Dens Arving. Derfor samler Italiens Stats-Historie sig selv, naar vi følge Stædernes Frihed til Graven og ei fordybe os i denne, begynde med *Pisa* og slutte med *Venedig*. Kun fordi Man ikke har ændset dette: ei fæstet Øie paa *Kræfternes levende Virksomhed*, og kastet Jord paa Ligene istedenfor som Bog-Orme at opgnave dem, kun derfor blev Italiens Stats-Historie fra det *Tolvte* til det *Femtende* Aarhundrede hidtil saa forvirret og trættende, at end ikke Skriveren og langt mindre Læseren vidste enten Begyndelse eller Ende derpaa. Kilderne er vistnok baade for mange og hidtil for slet adskildte og benyttede, til at det første Forsøg kan blive meer end Fuskeri, men det er i Grunden med Nødvendighed alle første Forsøg i Konstens og Vidskabens Rige, uden derfor at være mindre ønskelige. *Venedig* maa da nu være hvor gammel, den vil, saa er *Pisa* dog den *ældste Sømagt* i det ny *Italien* og tager anderledes Deel i dets Skæbne end *Venedig*, der seiler sin egen *Sø*, og lader *Italien* skiøtte sig selv, til dens Time kommer med de andre Rov-Dyrs, og *Toskana* er desuden aabenbar Hoved-Sædet for *Aands-Kraften*, saa det maa baade først og sidst tages i Betragtning.